

Opiskelijakysely 2006 viidennen vuoden opiskelijoille

Opinto- ja kansainvälisten asiain osastolla toteutettiin opiskelijakysely viidettä lukuvuotta Tampereen yliopistossa opiskeleville ensimmäistä kertaa keväällä 2006. Osana yliopiston laadunvarmistusta vastaava kysely on toteutettu kolmatta vuotta opiskeleville vuodesta 2004 lähtien.

Kyselyllä selvitettiin opiskeluaikaista työssäkäyntiä sekä opintoja ja niiden suunnittelua. Kyselyn avulla kerättiin tietoa myös mahdollisuuksista yhdistää opintoja ja työelämää sekä näkemyksiä opintojen sujuvuudesta Tampereen yliopistossa. Samalla koottiin tietoa viidennen vuoden opiskelijoiden ajatuksista valmistumisesta ja työllistymisestä.

Kyselyn tiedot on yhdistetty Tampereen yliopiston opiskelijatietojärjestelmään. Tässä väliraportissa on käsitelty vain osa aineistosta, jonka osalta tulokset on koonnut Leena Ahrio ja Teresa Teppo.

Kyselyssä käytetty lomake löytyy osoitteesta

http://www.uta.fi/opiskelu/kyselyt/opiskelijakysely_2006/5/2006_5_tulostusversio.html.

Yhteystiedot: suunnittelija Leena Ahrio, opinto- ja kansainväliset asiat, puh. 3551 8958, email leena.ahrio@uta.fi.

Sisällysluettelo

Opiskelijakysely 2006 viidennen vuoden opiskelijoille	1
Sisällysluettelo	1
Kyselyyn vastanneet	2
Vastaajat tiedekunnittain.....	2
Sukupuolen mukaan.....	3
Taustatietoja vuonna 2001 ensimmäisen tutkinto-oikeuden saaneista	3
Opiskelu	7
Opintojen pää- ja sivutoimisuus.....	7
Väitteitä opiskelusta.....	8
Sivuainevalinnat.....	10
Ajankohtaisia kysymyksiä korkeakouluopinnoissa	12
Työssäkäynti ja opiskelu.....	14
Työssäkäynti opiskeluaikana	14
Työssäkäynti lukuvuonna 2005–2006	15
Näkemyksiä opiskeluaikaisesta työssäkäynnistä	16
Opiskelun ja työssäkäynnin yhteensovittaminen	19
Valmistuminen	21
Valmistumista on vaikea vauhdittaa	21
Tutkintojen laajuus.....	23
Perusteluja laajan tutkinnon suorittamiselle	24

Kyselyyn vastanneet

Opinto- ja kansainvälisten asiain osastolla toteutettiin maaliskuussa 2006 opiskelijakysely viidettä lukuvuotta Tampereen yliopistossa opiskeleville. Kysely kohdistettiin opiskelijoille, jotka olivat saaneet opiskeluoikeuden ylempään korkeakoulututkintoon Tampereen yliopistossa ensimmäistä kertaa vuonna 2001. Kyselyn ulkopuolelle jätettiin opiskelijat, jotka olivat saaneet syksyllä 2001 uuden tutkinto-oikeuden vanhan rinnalle tai joilla oli opinto-oikeus International School of Social Sciencessä (ISSS). Lisäksi edellytyksenä oli, että opiskelijat olivat läsnä kevätlukukaudella 2006 ja heillä oli käytössään yliopiston sähköpostiosoite. Edellä mainitut ehdot täyttäviä opiskelijoita oli 1010. He jakautuvat tiedekunnittain seuraavasti:

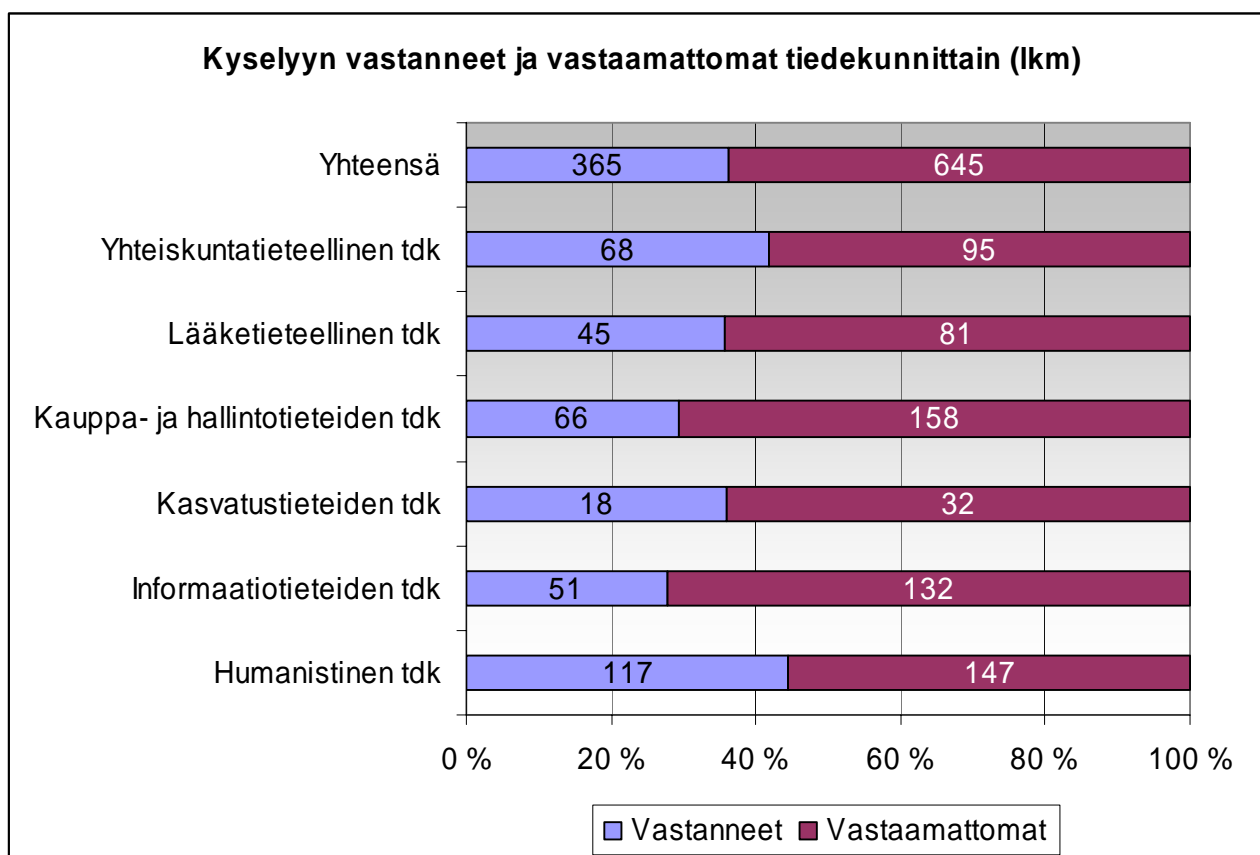
Eri tiedekuntien opiskelijoiden osuus opiskelijakyselyn kohderyhmästä (%) (n-1010)

	f	%
Humanistinen tdk	264	26,1
Informaatitieteiden tdk	183	18,1
Kasvatustieteiden tdk	50	5,0
Kauppa- ja hallintotieteiden tdk	224	22,2
Lääketieteellinen tdk	126	12,5
Yhteiskuntatieteellinen tdk	163	16,1
Kaikki	1010	100,0

Tieto kyselystä lähetettiin sähköpostitse 1010 opiskelijalle, joista 365 vastasi kyselyyn nettilomakkeella. Vastausprosentti oli 36 %. Kyselyaineistoon on liitetty tietoja opiskelijatietojärjestelmästä, näin vastauksia voi tarkastella esimerkiksi tiedekunnittain tai opintomenestyksen suhteen. Vuosittain tehtävä kysely on osa yliopiston palaute- ja laatu järjestelmää.

Vastaajat tiedekunnittain

Kyselyyn vastaamisen aktiivisuus vaihteli tiedekunnittain. Aktiivisimmin kyselyyn vastasivat humanistisen tiedekunnan opiskelijat, joista 44 prosenttia vastasi kyselyyn. Myös yhteiskuntatieteellisen tiedekunnan opiskelijoista yli 40 prosenttia vastasi kyselyyn.

Kyselyn kohderyhmästä parhaiten ovat edustettuna humanistisessa tiedekunnassa opiskelevat naiset, joista kyselyyn vastasi lähes puolet (47,5 %). Sen sijaan informaatiotieteiden tiedekunnassa opiskelevista miehistä kyselyyn vastasi vain viidennes.

Sukupuolen mukaan

Kyselyn kohdejoukon opiskelijoista miehiä oli 30 prosenttia ja naisia 70 prosenttia. Kyselyyn vastanneista miehiä oli 20 prosenttia ja naisia 80 prosenttia. Naisten vastausprosentti oli 41 ja miesten 24.

Taustatietoja vuonna 2001 ensimmäisen tutkinto-oikeuden saaneista

Vuoden 2001 opiskelijavalinnassa 1699 opiskelijaa sai opiskeluoikeuden Tampereen yliopistoon. Heistä 1469 ei ollut ennestään tutkinto-oikeutta Tampereen yliopistossa. Seuraavat opiskelijatietojärjestelmästä poimitut tiedot koskevat näitä ensimmäisen tutkinto-oikeuden saaneita opiskelijoita.

Pohjakoulutus

Opintonsa aloittavien tyypillisin pohjakoulutus on ylioppilastutkinto. Suomalainen ylioppilastutkinto oli vuonna 2001 ensimmäistä kertaa tutkinto-oikeuden Tampereen yliopistossa saaneista 94 prosentilla (n-1374). IB- tai Reifeprüfung -tutkinnon on suorittanut 19 opiskelijaa.

Opiskelijoista 20 prosenttia oli saanut ylioppilastutkinnon samana keväänä. Edellisen vuoden ylioppilaita uusien opiskelijoiden joukossa oli 19 prosenttia. Kyselyyn vastanneissa saman kevään tai edellisen kevään ylioppilaita oli hieman perusjoukkoa enemmän.

Osalla opiskelijoista oli jo suoritettuna jokin muu koulutus tai tutkinto. Ammatillinen opistotutkinto oli kahdeksalla prosentilla (n-119) ja ammattikorkeakoulututkinnon oli suorittanut neljä prosenttia (n- 62) opiskelijoista. Muualla kuin Tampereen yliopistossa suoritettu ylempi tai alempi korkeakoulututkinto oli entuudestaan kuudella prosentilla (n-85) opiskelijoista. Yksittäiset opiskelijat ovat myös suorittaneet alemman ammatillisen tai ammatillisen tutkinnon tai jonkin muun koulutuksen ennen yliopisto-opintojen aloittamista

Valinnan väylä

Opiskelu-oikeuden Tampereen yliopistossa sai niin sanotun kesävalinnan kautta 86 prosenttia vuonna 2001 aloittaneista opiskelijoista. Erikoistapauksena opinto-oikeuden oli saanut 14 prosenttia uusista opiskelijoista. Heistä osa tuli valituksi avoimessa yliopistossa suoritettujen opintojen perusteella. Miesten ja naisten valintaväylät eivät poikkea toisistaan.

Ikä

Vuonna 2001 opintonsa aloittaneiden mediaani-ikä oli kyselyn toteuttamisajankohtana 26 vuotta. Nuorin opiskelija oli tilastojen mukaan iältään 20-vuotias ja vanhin 65-vuotias. Kyselyyn vastanneet opiskelijat ovat noin vuoden nuorempia kuin vastaamatta jättäneet opiskelijat.

Ikä tiedekunnittain vuonna 2006				
Tiedekunta	Keskiarvo	Mediaani	Minimi	Maksimi
Humanistinen tdk (n-335)	26	25	23	58
Informaatiotieteiden tdk (n-269)	28	26	20	56
Kasvatustieteiden tdk (n-140)	32	27	23	65
Kauppa- ja hallintotieteiden tdk (n- 337)	29	26	23	65
Lääketieteellinen tdk (n-177)	32	27	23	65
Yhteiskuntatieteellinen tdk (n-211)	28	26	23	60
Kaikki (n-1469)	29	26	20	65
Kyselyyn vastanneet (n- 365)	26	25	23	65

Humanistisen tiedekunnan opiskelijat ovat muita noin vuoden nuorempia. Vuonna 2001 aloittaneista opiskelijoista vanhimpia ovat lääketieteellisen ja kasvatustieteellisen tiedekunnan opiskelijat, joista vähintään puolet oli täyttänyt 27 vuotta viidennen opiskeluvuoden kuluessa.

Läsnäolokuukaudet

Syksyllä 2001 opiskelun aloittaneista opiskelijoista 66 prosenttia on ilmoittautunut läsnä olevaksi kaikkina kymmenenä lukukautena tähän mennessä. Alle kymmenenä lukukautena läsnä olleeksi on ilmoittautunut 32 prosenttia opiskelijoista. Yli kymmenenä lukukautena on ollut läsnä vajaa kaksi prosenttia. Tämä selittyy sillä, että osa opiskelijoista on suorittanut esim. JOO-opintoja Tampereen yliopistossa, ennen kuin he ovat saaneet varsinaisen tutkinto-oikeuden tai he ovat suorittaneet opintoja ylimääräisenä opiskelijana.

Opintoviikot

Opintoviikkomäärät perustuvat opiskelijatietojärjestelmän tietoihin 17.3.2006.

Opiskelijat ovat suorittaneet keskimäärin 130 opintoviikkoa, mediaani-opintoviikkomäärä on 141. Opiskelijoiden suoritukset vaihtelevat nolasta 356 opintoviikkoon. Kokonaisopintoviikkomäärään sisältyvät Tampereen yliopistossa suoritettut opintoviikot ja muista, sekä suomalaisista että ulkomaisista oppilaitoksista siirtyvät opintoviikot.

Viidessä vuodessa pisimmälle opinnoissaan ovat edenneet lääketieteellisen tiedekunnan opiskelijat. Heistä puolet on suorittanut jo vähintään 170 opintoviikkoa. Informaatiotieteiden tiedekunnan opiskelijoille on sen sijaan tähän mennessä kertynyt hieman muita vähemmän opintoviikkoja.

Kokonaisopintoviikkomäärän keski- ja mediaaniarvot tiedekunnittain sekä kyselyyn vastaamisen mukaan		
Tiedekunta	Keskiarvo	Mediaani
Humanistinen tdk (n-335)	118	126
Informaatiotieteiden tdk (n-269)	102	114
Kasvatustieteiden tdk (n-140)	157	168
Kauppa- ja hallintotieteiden tdk (n-337)	128	140
Lääketieteellinen tdk (n-177)	164	170
Yhteiskuntatieteellinen tdk (n-211)	139	143
Yhteensä (n-1469)	130	141
Kyselyyn vastanneet (n-365)	147	148

Avoimessa yliopistossa opintoja on suorittanut 33 prosenttia opiskelijoista (n-480). Naisista avoimen yliopiston opintoja on suorittanut 37 prosenttia ja miehistä 21 prosenttia. Avoimessa yliopistossa suoritettujen opintoviikkojen mediaani on 15. Suurin avoimessa yliopistossa suoritettu opintoviikkomäärä on 141.

Muissa oppilaitoksissa suoritettuja opintoja on kirjattu reilulle kolmannekselle opiskelijoista (n-515). He ovat sisällyttäneet tai korvanneet aiemmin muissa suomalaisissa oppilaitoksissa suorittamiaan opintoja osaksi Tampereen yliopistossa suorittamaansa tutkintoa. Muualla suoritettuihin opintoihin sisältyvät esimerkiksi JOO- opinnot. Naisista muualla opintoja on suorittanut 39 prosenttia ja miehistä 26 prosenttia. Muissa oppilaitoksissa suoritettut opinnot vaihtelevat yhdestä 152 opintoviikkoon. Muissa oppilaitoksissa suoritettujen opintoviikkojen mediaani on 14.

Vaihto-opiskelu ulkomailla

Viidennen vuoden opiskelijoista vaihtoon ulkomailla on osallistunut 17 prosenttia opiskelijoista (n-255). Naisopiskelijoista 19 prosenttia on osallistunut vaihtoon ulkomailla ja vastaavasti miesopiskelijoista 13 prosenttia. Opiskeluvaihdon pituus ulkomailla vaihtelee kuukaudesta 21 kuukauteen. Kahdella kolmasosalla vaihtoon osallistuneista vaihto-opiskelu ulkomailla on kestänyt korkeintaan puoli vuotta.

Vaihtoon osallistuminen vaihtelee tiedekunnittain. Humanistisen tiedekunnan opiskelijoista vaihtoon on osallistunut peräti 30 prosenttia opiskelijoista ja yhteiskuntatieteilijöistä 25 prosenttia. Sen sijaan vain muutama yksittäinen opiskelija lääketieteellisestä tiedekunnasta on ollut vaihdossa ulkomailla opiskeluaikanaan. Humanistisen tiedekunnan opiskelijoiden korkea osuutta selittää se, että monessa koulutusohjelmassa vaihto-opiskelu ulkomailla on pakollinen osa tutkintoa.

Vaihtoon osallistuminen tiedekunnan mukaan (%)

	Tiedekunta						Kaikki
	Humanistinen tdk	Informaatiotieteiden tdk	Kasvatustieteiden tdk	Kauppa- ja hallintotieteiden tdk	Lääketieteellinen tdk	Yhteiskuntatieteellinen tdk	
Ei ole ollut vaihdossa	70%	90%	94%	82%	97%	75%	83%
On ollut vaihdossa	30%	10%	6%	18%	3%	25%	17%
Yhteensä	100% (n-335)	100% (n-269)	100% (n-140)	100% (n-337)	100% (n-177)	100% (n-211)	100% (n-1469)

Kaikilla vaihdossa olleilla opiskelijoilla ei ole merkintöjä ulkomailla suoritetuista opinnoista opintosuoritusrekisterissä. Rekisteritietojen mukaan vaihtoon osallistuneista opiskelijoista 37 prosenttia ei olisi suorittanut vaihdon aikana lainkaan opintoja. Tämä tilastotieto johtuu kuitenkin siitä, että ulkomailla suoritetuilla opinnoilla on korvattu Tampereen yliopiston opetussuunnitelman mukaisia opintoja. Niillä opiskelijoilla (n-160), joille on erikseen rekisteröity ulkomailla suoritettuja opintoja, ulkomailla suoritettujen opintoviikkojen mediaani on 13.

Viidennen vuoden opiskelijoiden opintoviikkomäärien tarkastelu osoittaa, ettei vaihto-opiskelu ulkomailla ole hidastanut opintoja. Vaihdossa olleiden opiskelijoiden opintoviikkojen mediaaniarvo on 148, kun taas niillä, jotka eivät ole olleet vaihdossa 139.

21 opiskelijaa on suorittanut opintoja ulkomailla, ennen kuin he ovat aloittaneet opinnot Tampereen yliopistossa. Heillä on siis opintosuorituksia ulkomailta, vaikka he eivät ole olleet vaihdossa sinä aikana, jolloin he ovat olleet kirjoilla Tampereen yliopistossa. Ulkomailla suoritettujen opintoviikkojen mediaaniarvo on 5. Enimmillään ulkomailla on suoritettu 100 opintoviikkoa.

Harjoittelu kotimaassa

Kotimaassa suoritettu harjoittelu on merkitty opiskelijatietojärjestelmään viidenneksellä viidennen vuoden opiskelijoista (n-281). Naisopiskelijoista harjoittelussa on ollut tähän mennessä noin 21 prosenttia, miehistä noin 14 prosenttia. Harjoittelun pituus vaihtelee kuukaudesta yhdeksään kuukauteen. Tyypillisimmin harjoittelu kestää kolme kuukautta. Tätä pidemmän harjoittelun on suorittanut 24 prosenttia harjoittelussa olleista.

Yhteiskuntatieteellisen tiedekunnan opiskelijoista harjoittelussa on ollut 37 prosenttia opiskelijoista, kauppa- ja hallintotieteilijöistä 30 prosenttia. Muissa tiedekunnissa harjoittelun suorittaminen on

ollut vähäisempää. Erot eri tiedekuntien opiskelijoiden välillä johtuvat osaksi siitä, ettei kaikkiin tutkintoihin sisälly harjoittelua.

Harjoittelun suorittaminen tiedekunnan mukaan (%)

	Tiedekunta						Kaikki
	Humanistinen tdk	Informaatiotieteiden tdk	Kasvatustieteiden tdk	Kauppa- ja hallintotieteiden tdk	Lääketieteellinen tdk	Yhteiskuntatieteellinen tdk	
Ei ole suorittanut harjoittelua	91%	84%	88%	70%	93%	63%	81%
On suorittanut harjoittelun	9%	16%	12%	30%	7%	37%	19%
Yhteensä	100% (n-335)	100% (n-269)	100% (n-140)	100% (n-337)	100% (n-177)	100% (n-211)	100% (n-1469)

Valmistuneet

Tutkinnon oli suorittanut maaliskuun puoliväliin mennessä 16 prosenttia eli 235 sellaista opiskelijaa, joka oli saanut ensimmäisen tutkinto-oikeutensa ylempään korkeakoulututkintoon Tampereen yliopistoon syksyllä 2001. Kaikista vuonna 2001 aloittaneesta 1699 opiskelijasta tutkinnon oli suorittanut 20 prosenttia eli 332 opiskelijaa.

Opiskelu

Opintojen pää- ja sivutoimisuus

Vastanneista 69 prosenttia ilmoittaa olevansa päätoimisia opiskelijoita ja 21 prosenttia sivutoimisia opiskelijoita. Merkille pantavaa on, että opiskelijoista 10 prosenttia ei vastaa opintojen sivu- ja päätoimisuutta koskevaan kysymykseen. Kyselyn muista osioista sekä taustatiedoista käy ilmi syitä, joiden takia sivu- tai päätoimisuuden määrittäminen ei ilmeisesti ole ollut yksiselitteistä. Niitä ovat muun muassa täyspäiväinen työnteko yhdistettynä opintojen hyvään etenemiseen; opintojen heikko eteneminen, vaikka se on periaatteessa päätoimista; sekä opiskelu toisessa oppilaitoksessa.

Sivutoiminen opiskelu

Sivutoimiseksi opiskelijoiksi itsensä kokevista 71 prosenttia (n-54) perusteli sivutoimisuuttaan työssäkäynnillä. Heistä kokopäivätyössä ilmoitti olevansa 28 prosenttia (n-15). Täyspäiväisesti työskentelevien osuus voi olla korkeampikin, sillä kaikista vastauksista ei käynyt ilmi työsuhteen laatu.

Sivutoimiseksi opiskelijaksi itsensä määrittelevistä 24 prosenttia (n-18) viittasi perustelussaan opiskelutilanteeseensa. Heistä useimmat katsoivat sivutoimisuuden johtuvan osaksi tai kokonaan siitä, että heidän opintonsa ovat jo loppusuoralla. Muutama vastaajista kertoikin valmistuvansa vielä kevätlukukauden 2006 aikana. Opiskelutilanteeseen vaikuttivat myös harjoittelun suorittaminen sekä opiskelu päätoimisesti toisessa oppilaitoksessa.

Sivutoimisista opiskelijoista 20 prosenttia (n-15) perusteli sivutoimisuuttaan perhesyillä. Perhesyynä mainittiin mm. lapsen hoitaminen kotona tai perhe-elämän vaatima aika. Lisäksi perusteluissa mainittiin mm. sairastuminen, asuminen ulkomailla osan vuotta, vapaa-ajan harrastukset sekä muut kiireet.

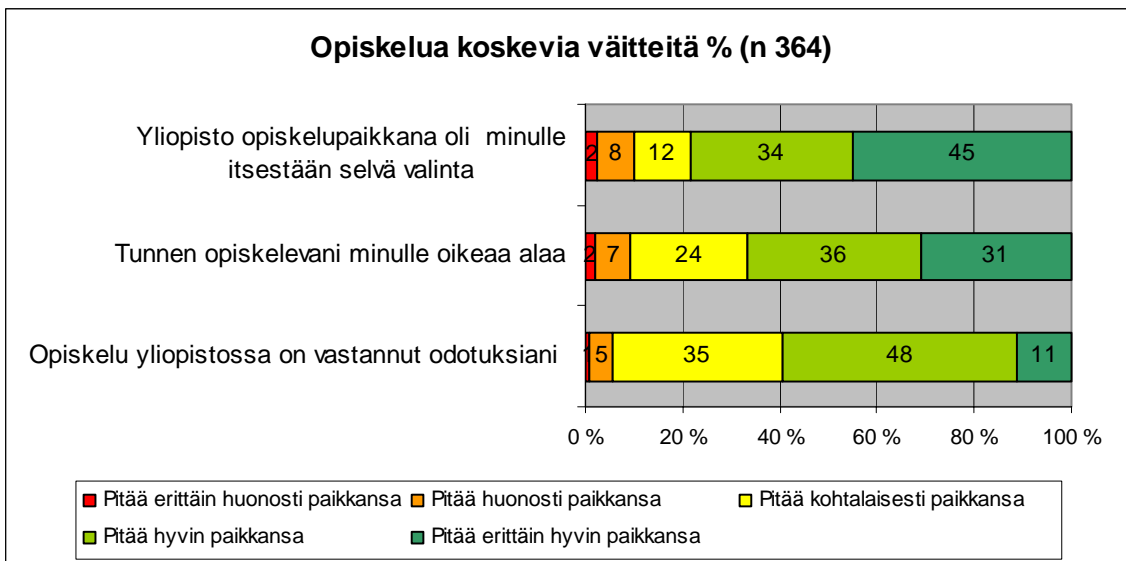
	vastausten lkm	% vastanneista (n-76)
Työssäkäynti	54	71,1 %
<i>kokopäivätyö</i>	15	19,7 %
<i>muu työ</i>	39	51,3 %
Opiskelutilanne	18	23,7 %
<i>Opinnot loppumassa</i>	16	21,1 %
<i>Harjoittelu, toinen opiskelupaikka</i>	4	5,3 %
Perhesyyt	15	19,7 %
muu työ	12	15,8 %

Väitteitä opiskelusta

Opiskelijoilta tiedusteltiin heidän näkemyksiään mm. yliopisto opiskelusta, opintojen suunnittelusta ja opintojen etenemisestä väitteiden muodossa.

Opiskelu yliopistossa on vastannut opiskelijoiden odotuksia varsin hyvin. Kaksi kolmasosaa vastanneista piti valitsemaansa opiskelualaa oikeana. Mikäli opiskelija on pitänyt yliopisto-opintoja itsestään selvänä valinta, on opiskelu yliopistossa yleensä vastannut myös hyvin odotuksia. Tunne oikeasta alavalinnasta ja tyytyväisyys yliopisto-opintoihin heijastuvat myös opintomenestykseen. Tyytyväisimmillä opiskelijoilla opintoviikkoja on viidennen vuoden keväällä muita opiskelijoita enemmän.

Yliopisto opiskelupaikkana oli ollut itsestään selvä valinta lähes neljälle viidesosalle opiskelijoista. Vahvimmin tätä mieltä ovat nuoret, suoraan lukion jälkeen opinnot yliopistossa aloittaneet opiskelijat. Vain noin kymmenelle prosentille vastaajista yliopisto-opintojen suorittaminen ei ole ollut itsestään selvä valinta.

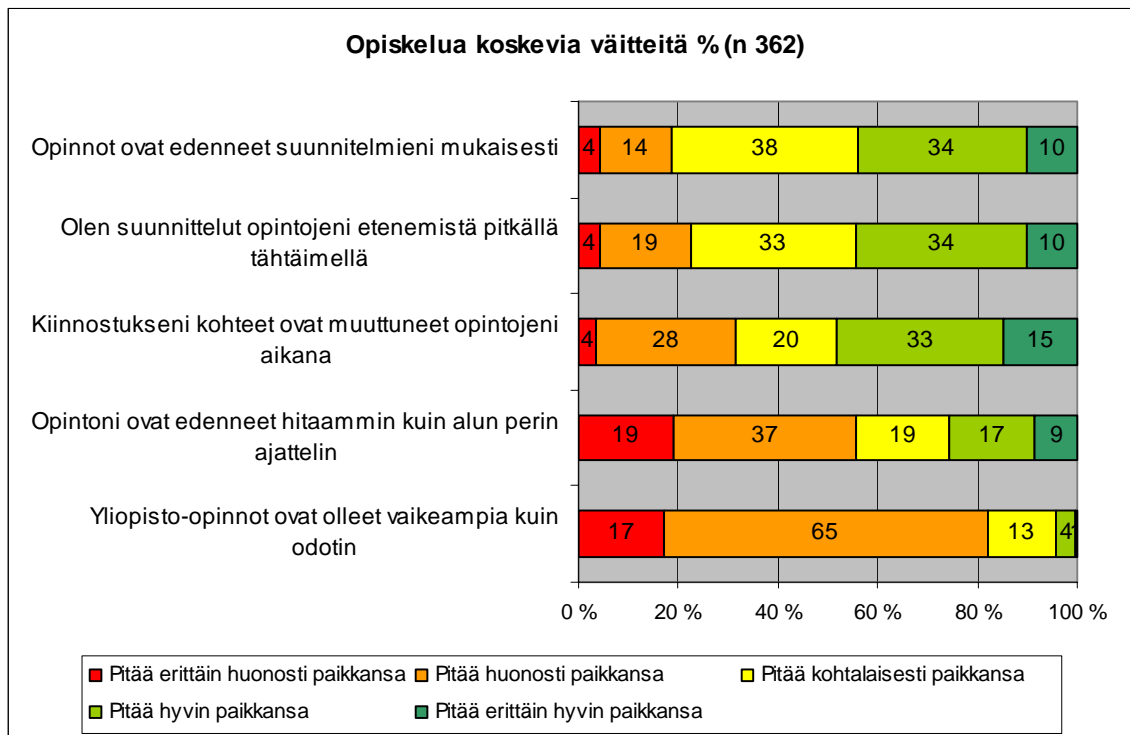
Vastaajista parikymmentä prosenttia ei varsinaisesti koe tekevänsä ”pitkän tähtäimen suunnitelmia”. Muista kyselyn tiedoista käy kuitenkin ilmi, että opiskelijat tyypillisesti asettavat vähintään jonkinlaiset aikaraamit opiskeluilleen ja myös seuraavat enemmän tai vähemmän aktiivisesti opinto-oppaita, työelämän vaatimuksia sekä opintojensa kokonaisuutta esimerkiksi miettiessään sivuainevalintojaan. Tällä perusteella voidaan päätellä, että osa kutsuu samantapaista toimintaa suunnitelmien teoksi, osa katsoo miettivänsä asioita muuten vain. Pitkän tähtäimen suunnitelmia tekevät ovat viidennen vuoden jälkeen hieman pidemmällä opinnoissaan kuin muut. Niillä opiskelijoilla, jotka eivät itse lainkaan koe tehneensä pitkän tähtäimen suunnitelmia, opintoviikkoja on karttunut tähän mennessä keskimäärin 116. Sen sijaan opiskelijoille, joiden mielestä väite ”*Olen suunnitellut opintojeni etenemistä pitkällä tähtäimellä*” pitää erittäin hyvin paikkansa, opintoviikkoja on kertynyt jo keskimäärin 152. Tämä tulos vahvistaa vuoden 2005 opiskelijakyselyn perusteella tehtyä havaintoja, joiden mukaan opintojen suunnittelu tuo tulosta. Kyselyn tulokset löytyvät osoitteesta <http://www.uta.fi/opiskelu/kyselyt>.

Opinnot ovat edenneet suunnitelmien mukaisesti 44 prosentilla vastaajista. Heillä on opintoviikkoja keskimäärin 160. Aina opinnot eivät kuitenkaan etene suunnitelmien mukaisesti. Näin koki tapahtuneen 18 prosenttia opiskelijoista. Heistäkin puolet oli suorittanut tähän mennessä kuitenkin jo vähintään 120 opintoviikkoa. Niistä opiskelijoista, jotka kokevat, etteivät heidän opintonsa ole edenneet suunnitelmien mukaisesti peräti 80 prosenttia kokee, että heidän opintonsa ovat edenneet hitaammin kuin he alun perin ajattelivat.

Kaikista vastaajista neljännes kokee opintojensa edenneen alkuperäistä suunnitelmaa hitaammin. Vahvimmin tätä mieltä olivat humanistisen ja yhteiskuntatieteellisen tiedekunnan opiskelijat.

Kiinnostuksen kohteet ovat opiskeluaikana muuttuneet vähintään jossain määrin kahdella kolmasosalla opiskelijoista. Selkeimmin kiinnostuksen kohteet opiskeluaikana ovat muuttuneet niillä, jotka ovat aloittaneet opiskelun yliopistossa heti lukion jälkeen.

Yliopisto-opinnot ovat osoittautuneet odotettua vaikeammaksi neljälle prosentille opiskelijoista. Tämä ei kuitenkaan vaikuta merkittävästi opiskelijoiden suorittamien opintoviikkojen määrään. Opintonsa vaikeaksi kokevat ilmoittavat usein myös kiinnostuksen kohteiden muuttuneen. Muista kyselyn osioista käykin ilmi, että monella heistä on myös alan vaihto mielessä.

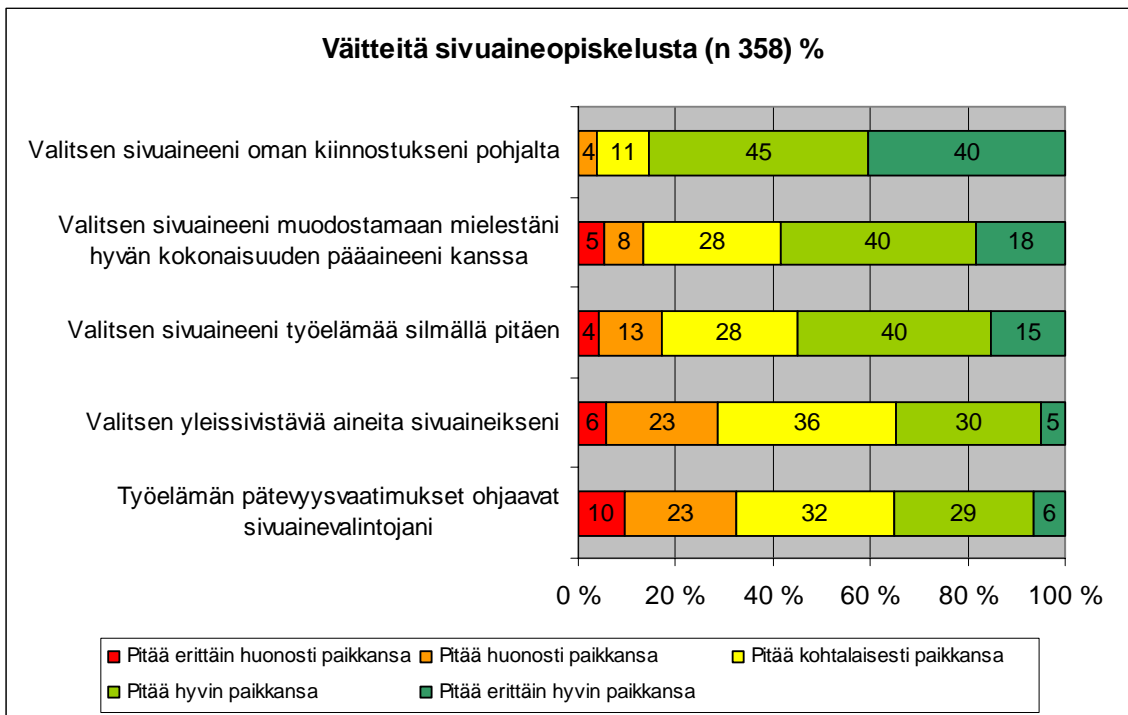

Sivuainevalinnat

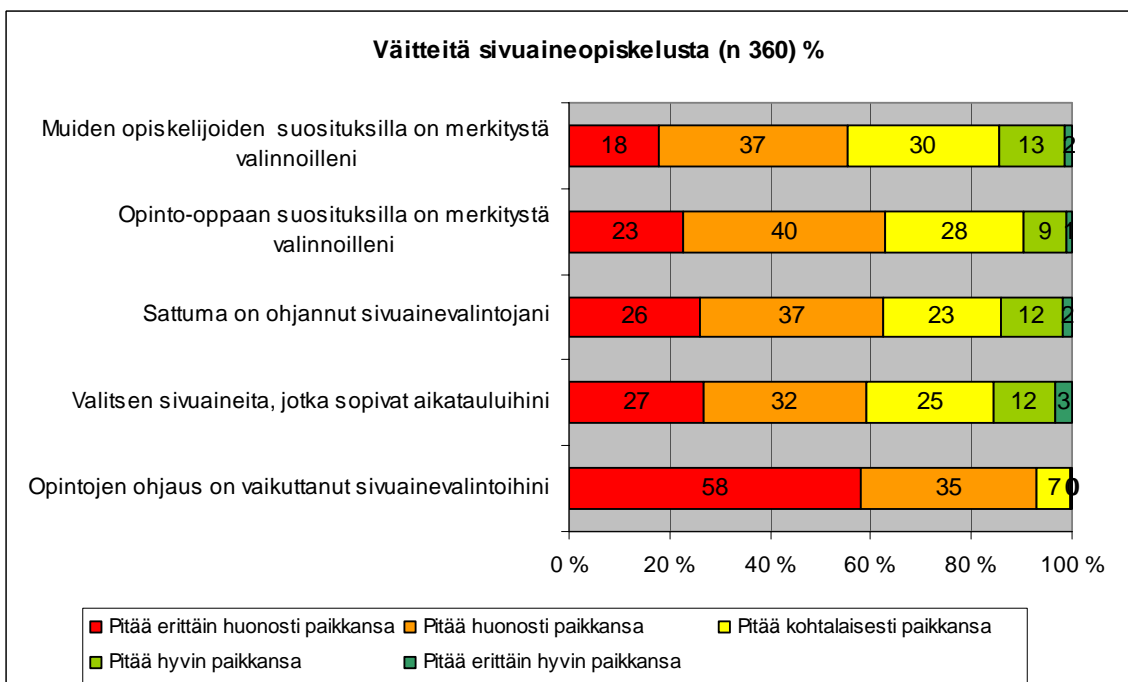
Opiskelijoita pyydettiin vastaamaan sivuaineiden valintaa koskeviin väittämiin. Väittämät ovat muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta samoja kuin vuosina 2004 ja 2005 toteutetuissa opiskelijakyselyissä. Mukana uutena teemana on opintojen ohjauksen vaikutus sivuainevalintoihin.

Tampereen yliopistossa on vapaa sivuaineoikeus. Tutkinto-opiskelijat voivat joitain poikkeuksia lukuun ottamatta opiskella vapaasti yli tiedekuntarajojen. Sivuaineita voi valita myös muista yliopistoista ja korkeakouluista valtakunnallisen JOO -sopimuksen puitteissa. Tampereen yliopistossa suoritettaviin ylempiin korkeakoulututkintoihin sisältyy sekä pakollisia että vapaasti valittavia sivuaineita. Vapaasti valittavien sivuaineiden määrä vaihtelee tutkinnoittain. Vähiten vapaasti valittavia opintoja sisältyy lääketieteen lisensiaatin tutkintoon.

Sivuaineiden valinnassa selvästi suurin painoarvo on omalla kiinnostuksella ainetta kohtaan. Tätä mieltä on 85 prosenttia vastaajista. Opiskelijat pohtivat myös pää- ja sivuaineen muodostaman kokonaisuuden mielekkyyttä sivuainevalintoja tehdessään: Yli puolet vastaajista valitsee sivuaineet muodostamaan mielestään hyvän kokonaisuuden pääaineensa kanssa. Sivuainevalintoja tehdään myös työelämää ja työelämän pätevyysvaatimuksia silmällä pitäen. Yleissivistäviä sivuaineita valitsee vastaajista noin kolmannes.

Edellä kuvattiin opiskelijoiden sivuainevalintoihin keskeisimmin vaikuttavia tekijöitä, mutta sivuainevalintoihin vaikuttavat myös muut seikat. Muiden opiskelijoiden suosituksia tai opinto-oppaisiin kirjattuja suosituksia pidetään lähes yhtä vähämerkityksisinä. Sivuainevalintoihin vaikuttaa jossain määrin myös sattuma sekä aikataulukysymykset. Opintojen ohjauksella ei koeta olleen merkitystä sivuainevalintoihin. Vastaajista peräti 93 prosenttia on sitä mieltä, ettei opintojen ohjaus ole vaikuttanut heidän sivuainevalintoihinsa.

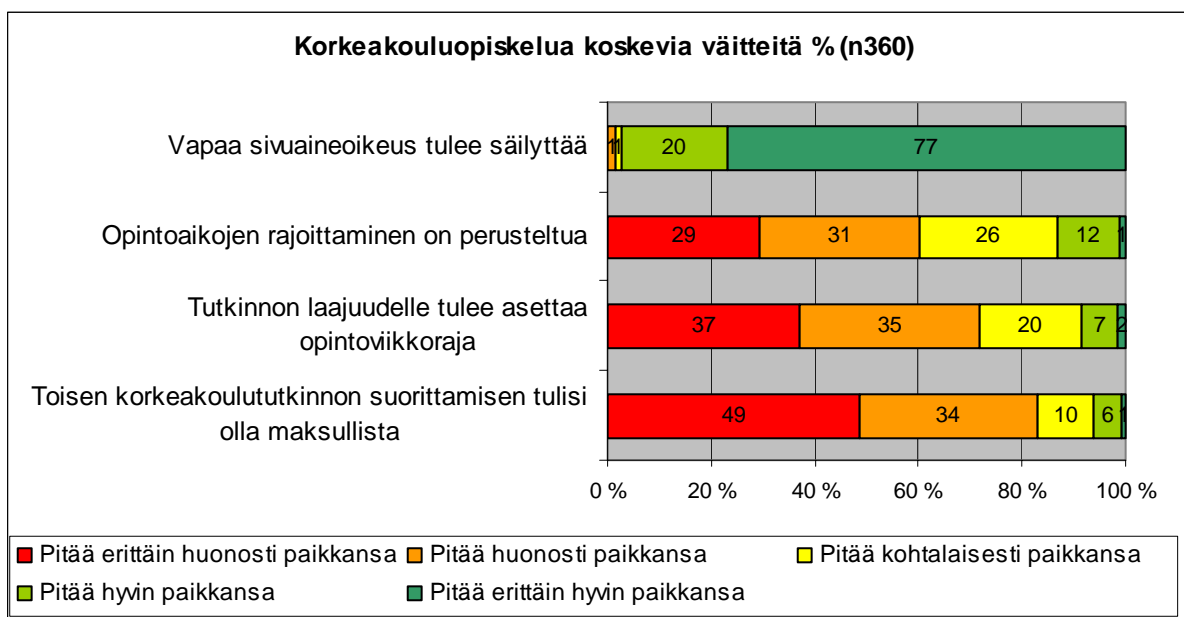
Ajankohtaisia kysymyksiä korkeakouluopinnoissa

Viidennen vuoden opiskelijoilta tiedusteltiin heidän näkemyksiään ajankohtaisista korkeakouluopiskelua koskevista asioista.

Viidennen vuoden opiskelijoista 60 prosenttia ei pidä opintoaikojen rajausta perusteltuna. Vielä opintoaikojen rajausta kielteisemmin opiskelijat suhtautuvat ajatukseen, jossa tutkinnon laajuudelle asetetaan opintoviikkoraja. Tutkinnon laajuuden rajaamiseen suhtautuminen on sitä kielteisempää, mitä laajemman tutkinnon opiskelijat arvioivat itse suorittavansa.

Opiskelijat vastustavat jyrkästi myös toisen korkeakoulututkinnon maksullisuutta. Toisen korkeakoulututkinnon maksullisuuden kannalla on kuitenkin 16 prosenttia kyselyyn vastanneista opiskelijoista. Kielteisimmin toisen tutkinnon maksullisuuteen suhtautuvat ne, jotka itse suunnittelevat jatko-opintoja tai toisen maisterin tutkinnon suorittamista valmistuttuaan.

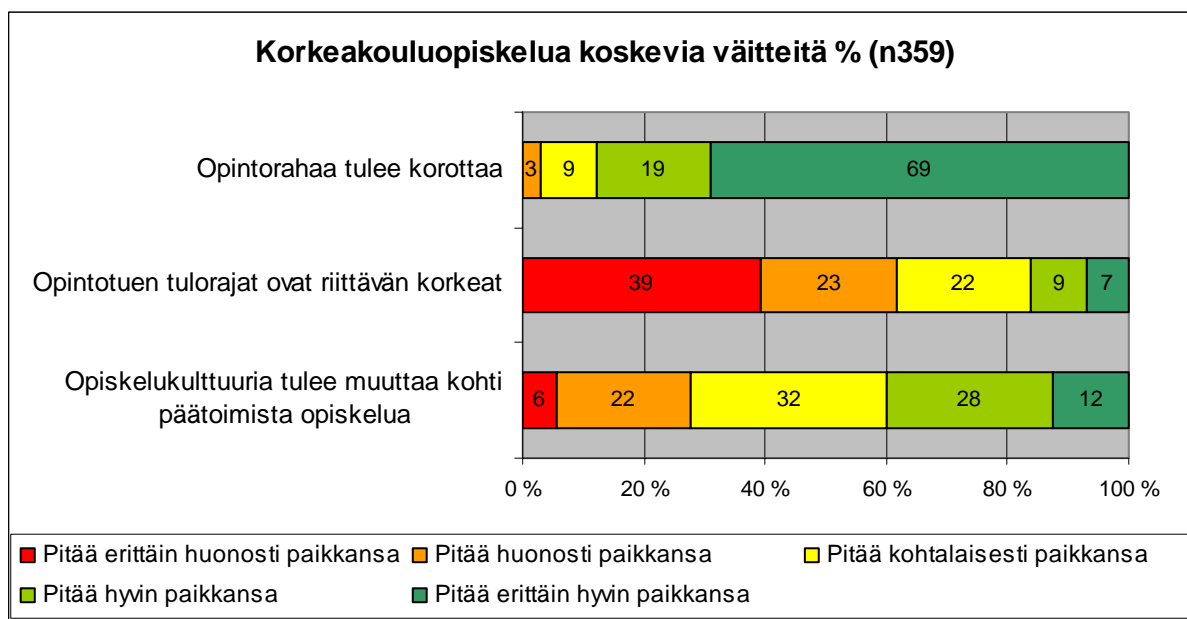
Tampereen yliopistossa on vapaa sivuaineoikeus eli useimmissa tutkinnoissa opiskelijat voivat rakentaa tutkintonsa aineyhdistelmän varsin vapaasti. Vapaata sivuaineoikeutta pidetään yliopiston vahvuutena ja myös opiskelijat kannattavat vapaan sivuaineoikeuden säilyttämistä lähes yksimielisesti.

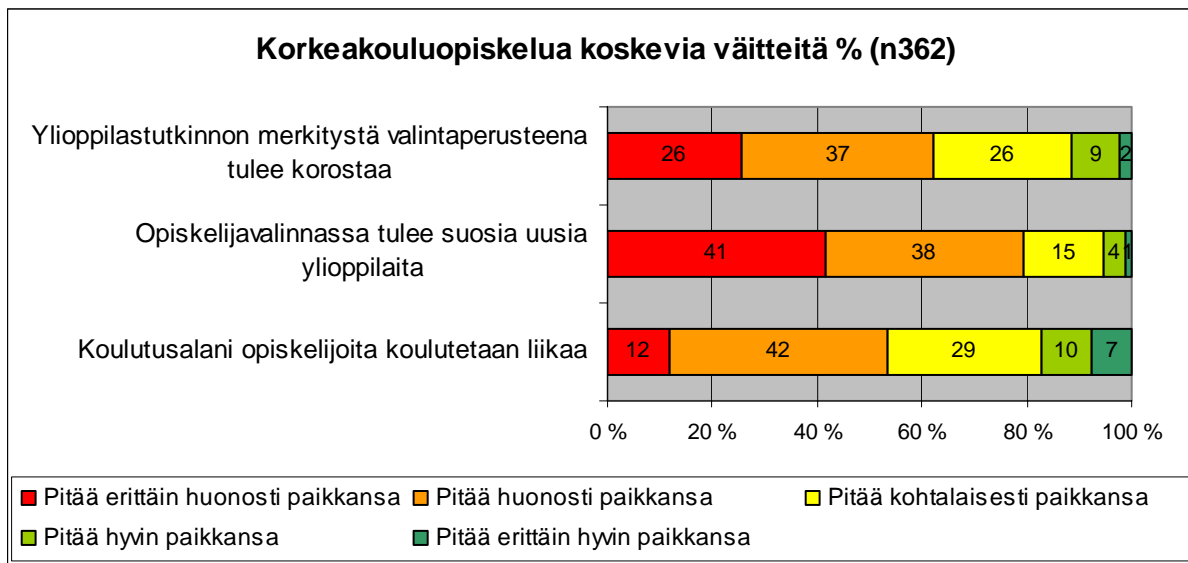
Opintotukeen on esitetty korotuksia opiskelijajärjestöjen taholta useiden vuosien ajan. Opintotuen korottamista on perusteltu muun muassa sillä, ettei opiskelijoiden tarvitsisi käydä töissä, vaan he voisivat paremmin keskittyä opintoihin. Keväällä 2006 valtakunnalliset opiskelijajärjestöt kampanjoivat opintorahan korottamiseksi 15 prosentilla. Opintoraha.fi – kampanjasivuston kautta kerättiin nimiä eduskunnalle syksyllä 2006 luovutettuun adressiin, jolla vaaditaan opintorahan tarkistamista. Kyselyyn vastanneet ovat samoilla linjoilla ja kannattavat hyvin vahvasti opintorahan korottamista. Myös opintotuen tulojen korottamisesta on keskusteltu julkisuudessa opiskelijoiden taloudellisen aseman kohentamiseksi. Vastaajista vain viitisentoista prosenttia katsoo tulojen olevan kohdallaan.

Huolimatta siitä, että opintotukeen toivotaan hyvin laajalti päätoimista opiskelua tukevia ratkaisuja, vastaajien mielipiteet jakaantuvat sen suhteen, tulisiko opiskelukulttuuria muuttaa kohti päätoimista opiskelua. Vahvimmin päätoimisen opiskelun kannalla ovat osapäiväisesti työssäkäyvät tai ne, jotka eivät itse ole käyneet työssä opiskeluaikanaan. Täyspäiväisesti työssäkäyvät sen sijaan ovat sitä mieltä, että osapäiväisen opiskelun tulee olla mahdollista.

Suhtautuminen opiskelun päätoimisuuteen ei ole yhteydessä opintomenestykseen, jota voi käyttää eräänlaisena yksinkertaisena opiskelun päätoimisuuden mittarina. Eri tavoin opintojen päätoimisuuden lisäämiseen suhtautuvissa on tasaisesti sekä enemmän että vähemmän opintoja suorittaneita. Tiedekunnittain tarkasteltuna voimakkaimmin opintojen päätoimisuutta tukevat humanistit ja kasvatustieteilijät. Vastaavasti kasvatustieteilijät myös vastustavat päätoimisuuden lisäämistä yhdessä yhteiskuntatieteilijöiden kanssa.

Opetusministeriö on esittänyt, että uusien ylioppilaiden määrää tulisi lisätä. Vastaajista viidennes kannattaa uusien ylioppilaiden suosimista opiskelijavalinnassa ja vajaa 40 prosenttia lisääisi ylioppilastutkinnon merkitystä valintaperusteena. Uusien ylioppilaiden suosimiseen sekä ylioppilastutkinnon merkityksen korostamiseen myönteisimmin suhtautuvat ne opiskelijat, jotka ovat aloittaneet opintonsa yliopistossa heti ylioppilaskirjoituksia seuranneena syksynä. Enemmistö (54 %) ei koe, että oman alan opiskelijoita koulutettaisiin liikaa.

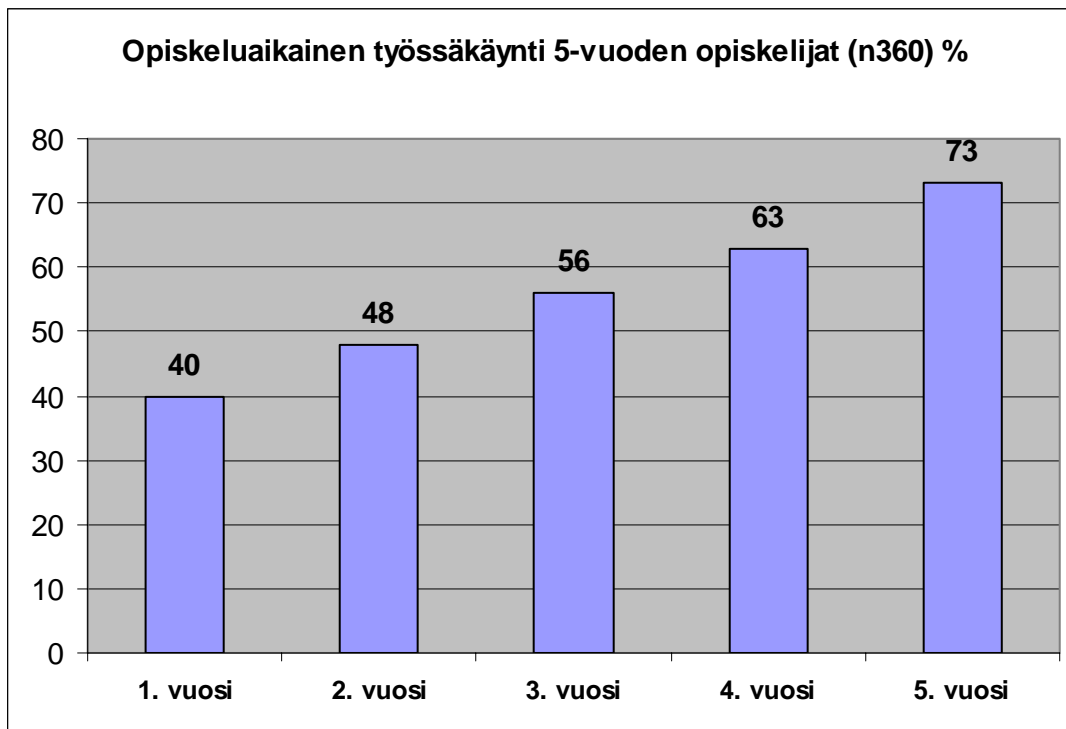

Työssäkäynti ja opiskelu

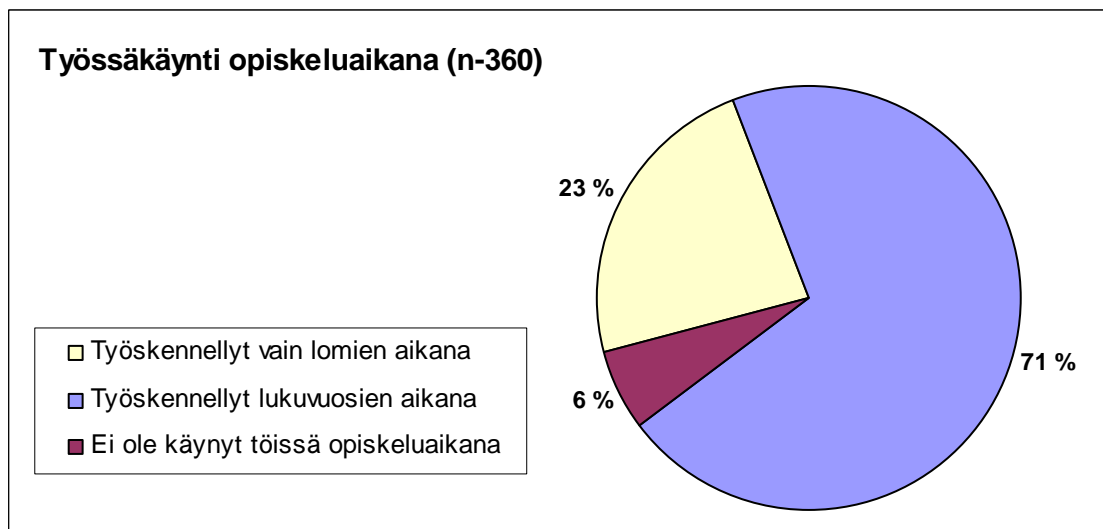
Työssäkäynti opiskeluaikana

Lähes kaikki opiskelijat käyvät töissä jossakin opintojensa vaiheessa. Kyselyyn vastanneiden joukosta löytyy vain muutamia opiskelijoita (6 %, n=22), jotka eivät ole lainkaan työskennelleet opiskeluaikanaan. Kaikista kyselyyn vastanneista opiskelijoista 26 prosenttia on käynyt töissä joka vuosi.

Työssäkäynti yleistyy opintojen edetessä. Viidennen vuoden opiskelijat saivat tehtäväkseen vastata, milloin he olivat käyneet töissä opintojensa aikana. Opiskelijoista noin 40 prosenttia muistelee käyneensä töissä ensimmäisenä opiskeluvuotenaan. Viidentenä vuotena töissä kävi 73 prosenttia vastaajista.

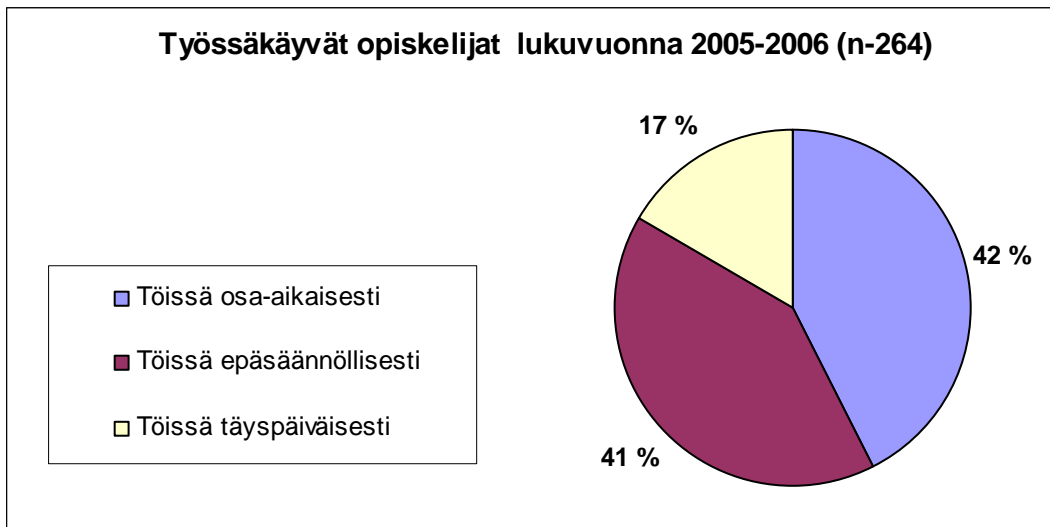

Töissä käydään runsaasti myös lukukausien aikana. Opiskelijoista 23 prosenttia (n-83) on rajoittanut työssäkäynnin opiskeluaikana pelkästään loma-aikoihin. Vastaajista 71 prosenttia (n-255) on käynyt töissä jossain vaiheessa opintojaan myös lukukausien aikana.

Työssäkäynti lukuvuonna 2005–2006

Kyselyyn vastanneista opiskelijoista 73 prosenttia ilmoittaa työskennelleensä lukuvuoden 2005–2006 aikana joko lomilla tai lukuvuoden aikana. Heistä osa-aikaisesti työskenteli 42 prosenttia, epäsäännöllisesti 41 prosenttia ja täyspäiväisesti 17 prosenttia. Osa-aikatyötä tekevästä puolesta teki töitä korkeintaan 15 tuntia viikossa.

Pääsääntöisesti arkipäivisin opiskelijoista työskenteli 57 prosenttia. Noin puolet osa-aikaisesti ja epäsäännöllisesti työskentelevistä tekevät töitä arkipäivisin. Pääsääntöisesti arki-iltoihin työajat sijoittuivat 17 prosentilla ja viikonloppuihin 18 prosentilla työssäkävijöistä. Vuorotyötä tai yötyötä ilmoitti tekevänsä kahdeksan prosenttia.

Lukuvuonna 2005–2006 työssä käyneiden opiskelijoiden työtehtävät painottuvat neljälle alalle: palvelu- ja kaupan alan tehtäviin, opetus-, koulutus tai tutkimustehtäviin, toimisto- ja hallintotehtäviin sekä sosiaali- ja terveydenhuoltoalan tehtäviin.

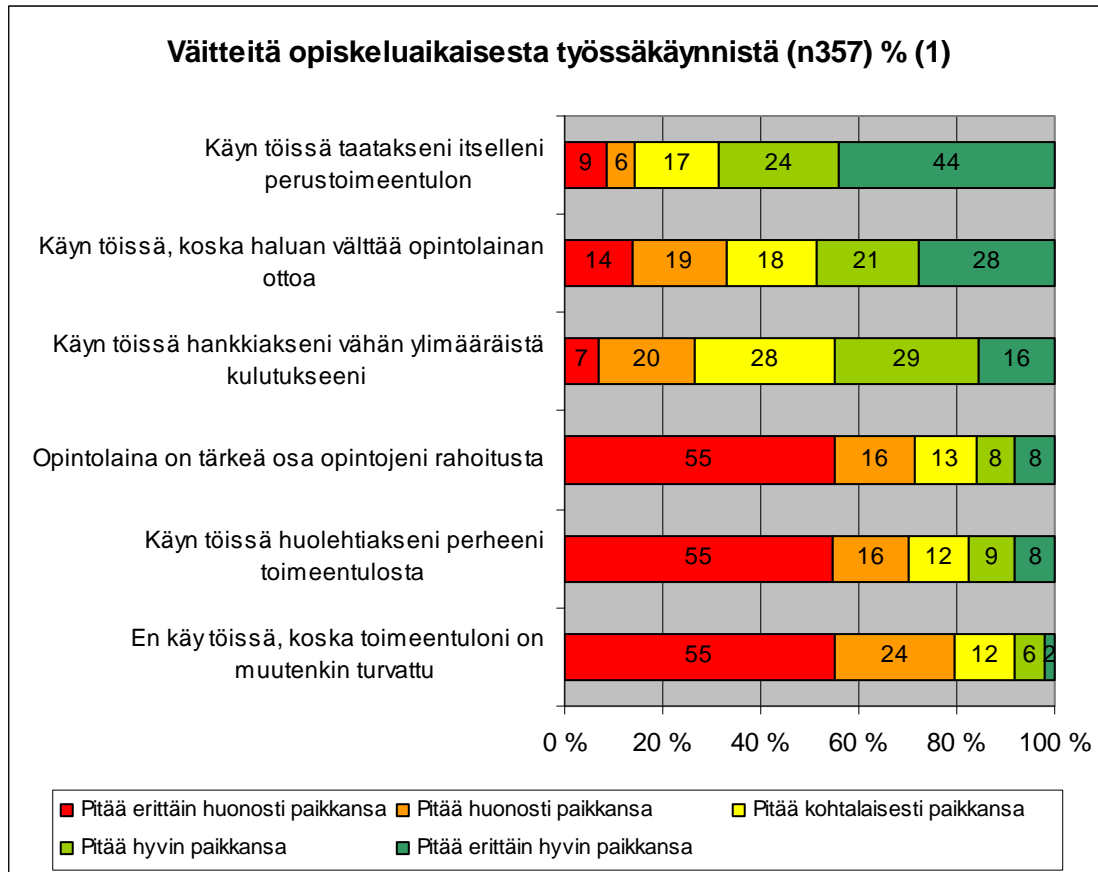
	N	% vastanneista (n=262)
Palvelu- tai kaupan alan tehtävissä	69	26,3
Opetus-, koulutus- tai tutkimustehtävissä	60	22,9
Toimisto- tai hallintotehtävissä	55	21,0
Sosiaali- ja terveydenhuoltoalan tehtävissä	52	19,8
Viestintä ja tiedotustehtävissä	32	12,2
Kuljetus- ja liikennealan tehtävissä	13	5,0
Yrittäjänä	6	2,3
Teollisuus- ja rakennustyö	5	1,9
Muissa tehtävissä	21	8,0

Näkemyksiä opiskeluaikaisesta työssäkäynnistä

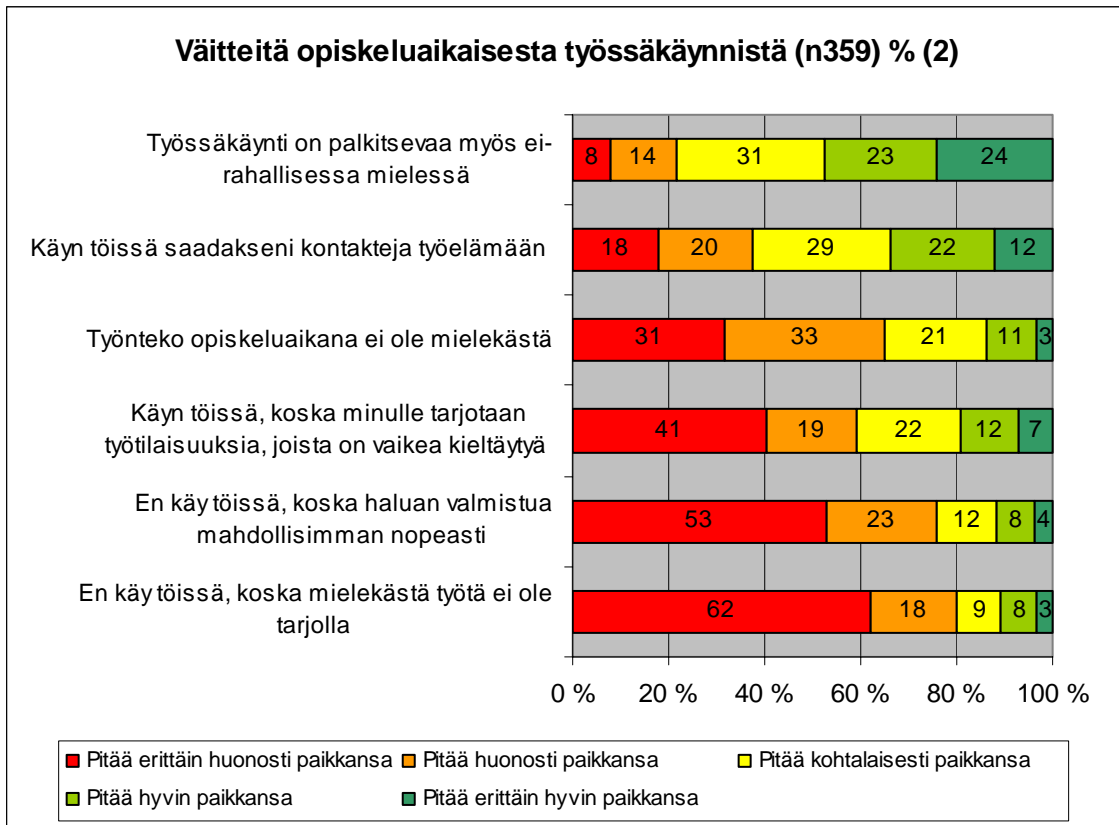
Edellisvuosien tapaan vuoden 2006 opiskelijakyselyssä selvitettiin syitä opiskeluaikaiseen työssäkäyntiin sekä opiskelijoiden näkemyksiä työssäkäynnin vaikutuksista opintoihin. Kaikkia opiskelijoita, myös niitä, jotka eivät olleet käyneet töissä, pyydettiin vastaamaan väittämiin.

Perustoimeentulon hankkiminen on selkeästi yleisin peruste työssäkäynnille: opiskelijoista 75 prosenttia käy töissä taatakseen perustoimeentulonsa. Työssäkäynnillä hankitaan myös ylimääräistä rahaa kulutukseen, näin kokee tekevänsä puolet opiskelijoista. Opiskeluaikaisella työssäkäynnillä myös perheensä toimeentulosta huolehtii vähintään jossain määrin 29 prosenttia vastaajista.

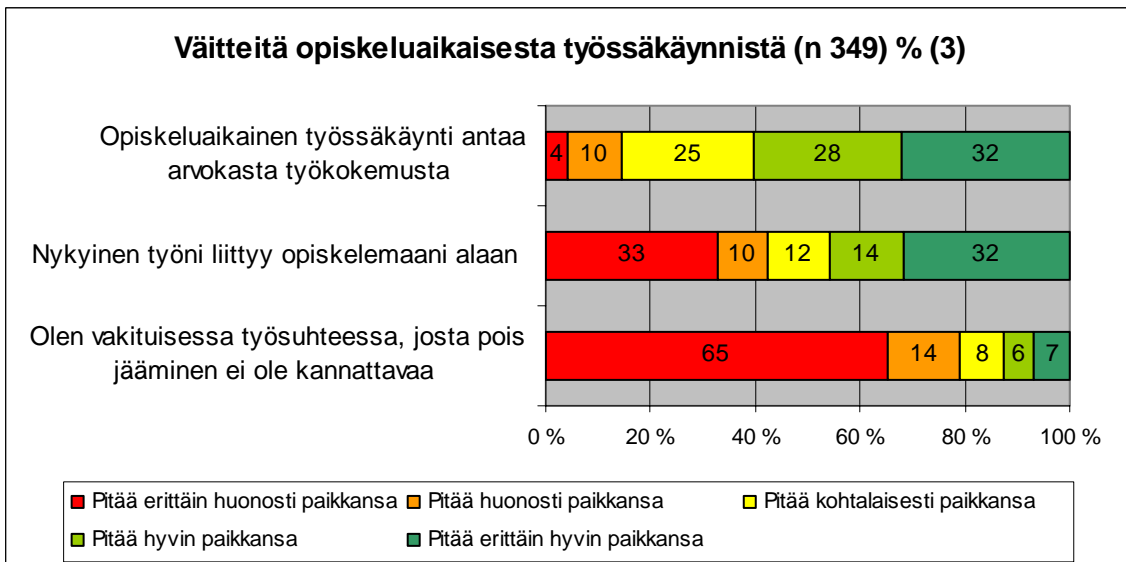
Työssäkäynti opiskeluaikana liittyy vahvasti opiskelijoiden haluun välttää lainanottoa. Opiskelijoista kaksi kolmnes käy mieluummin töissä kuin nostaa lainaa. Opintolainaa pitääkin tärkeänä osana opintojensa rahoitusta vain 16 prosenttia vastaajista. Viidennes vastaajista ilmoittaa, etteivät käy töissä, koska heidän toimeentulonsa on muutoinkin turvattu.

Vaikka työssäkäyntiä perustellaan voimakkaasti juuri taloudellisilla seikoilla, neljä viidestä vastaajasta pitää työssäkäyntiä opiskeluaikana jossain määrin palkitsevana myös ei-rahallisessa mielessä. Monelle viidennen vuoden opiskelijoista valmistuminen ja siirtyminen työelämään ovat jo lähellä. Kolmasosa opiskelijoista perustelee työssäkäyntiään halullaan luoda kontakteja työelämään jo opiskeluaikanaan. Viidesosa vastaajista on jo tällä hetkellä mukana työelämässä sen vuoksi, että heille tarjotaan työtilaisuuksia, joista on vaikea kieltäytyä. Vastaavasti mielekkäiden työtehtävien puute on peruste olla käymättä töissä viidesosalle vastaajista.

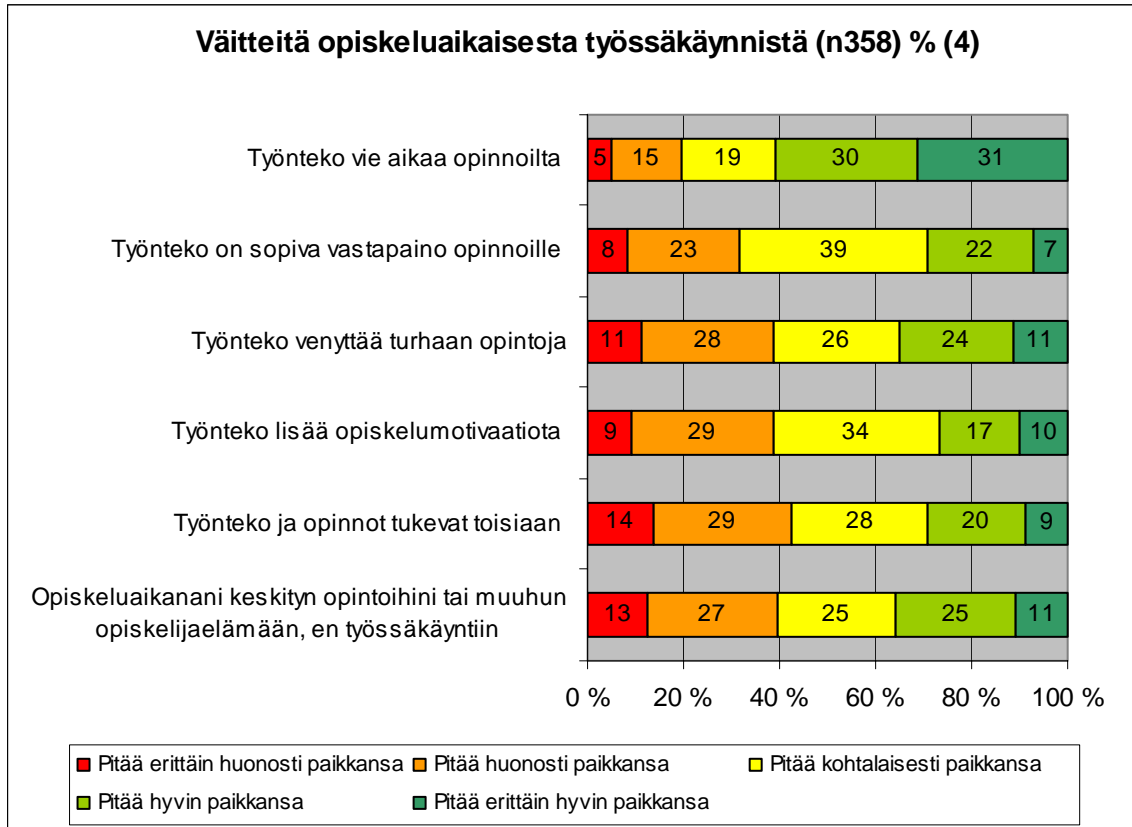

Opiskeluaikainen työssäkäynti tarjoaa arvokasta työkokemusta. Tätä mieltä on 60 prosenttia vastaajista. Vajaa puolet opiskelijoista kokee nykyisen työnsä liittyvän selkeästi opiskelemaansa alaan. Kyselyn perusteella ei voida päätellä, moniko vastaajista on vakituudessa työsuhteessa. Vajaa viidennes vastaajista ei kuitenkaan pidä vakituudesta työsuhteesta poisjääntiä kannattavana ratkaisuna.

Työnteko vie aikaa opinnoilta. Tämän väitteen kokee pitävän hyvin tai erittäin hyvin paikkansa 61 prosenttia vastaajista. Toisaalta kuitenkin vain noin kolmannes vastaajista kokee, että työnteko venyttää turhaan opintoja.

Vastaajien näkemykset jakautuvat sen suhteen, kokevatko he työnteon tarjoavan sopivaa vastapainoa opinnoille tai kokevatko he työnteon ja opiskelun tukevan toisiaan. Samoin vastaajien mielipiteet jakautuvat sen suhteen lisääkö työnteke opiskelumotivaatiota.

Opiskelun ja työssäkäynnin yhteensovittaminen

Kyselyllä selvitettiin myös opiskelijoiden näkemyksiä opiskelun ja työssäkäynnin yhteensovittamisesta. Seuraavassa tarkastelussa ovat mukana opiskeluaikanaan sekä pääsääntöisesti vain lomien että lukuvuosien aikana työskennelleiden opiskelijoiden vastaukset yhteensovittamista koskeviin väitelauseisiin.

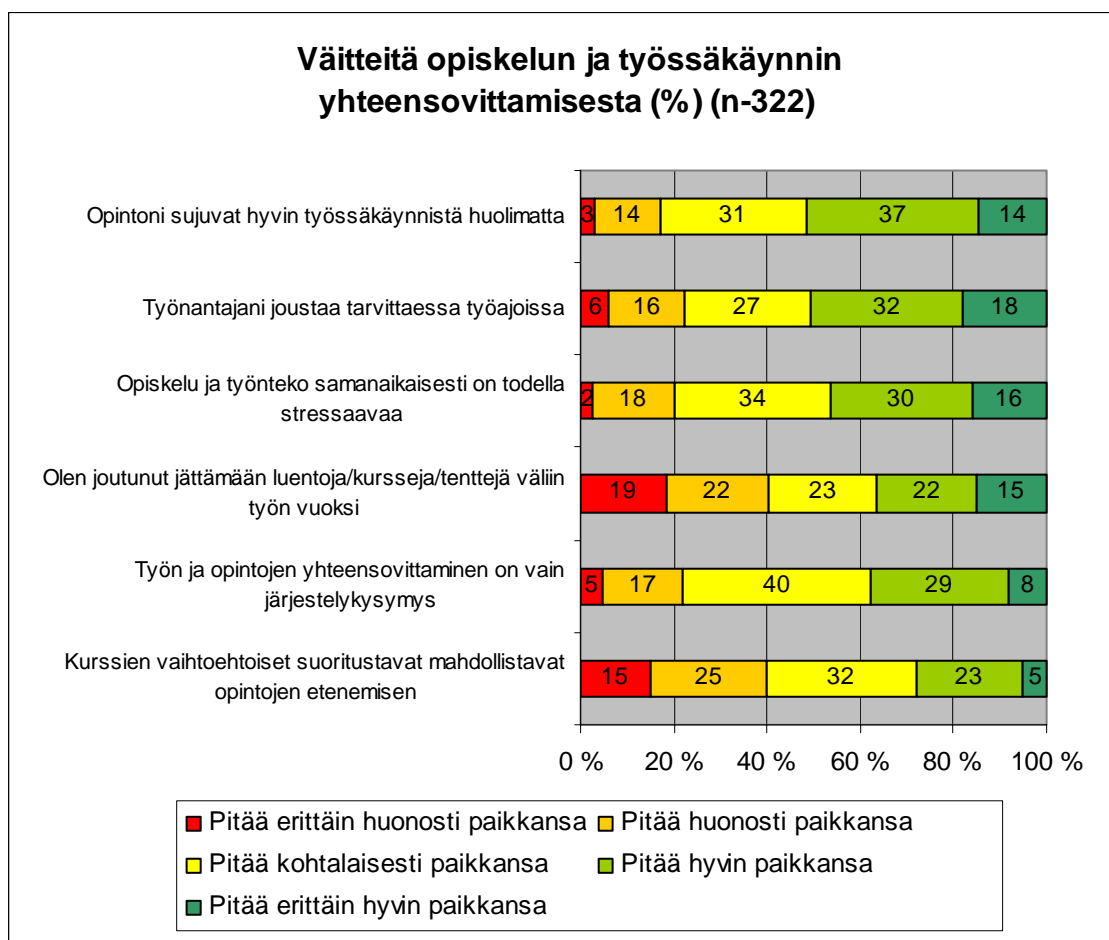
Opiskeluaikana töissä käyneistä opiskelijoista puolet (51,5 %) on sitä mieltä, että heidän opintonsa ovat sujuneet hyvin työssäkäynnistä huolimatta. Vajaa kolmannes (31,5 %) katsoo, että opiskelun ja työnteon yhteensovittaminen onnistuu kohtuudella. 17 prosenttia vastaajista kokee opintojen sujuvuuden kärsineen työssäkäynnistä johtuen.

Mikäli opintojen koetaan sujuneen hyvin työssäkäynnistä huolimatta, pidetään työn ja opintojen yhteensovittamista usein vain järjestelykysymyksenä. Tätä mieltä on 37 prosenttia opiskeluaikana työskennelleistä opiskelijoista. Työn ja opintojen yhteensovittamista edesauttaa erityisesti se, että työnantaja joustaa tarvittaessa työajoista. Opiskelijoista noin viidennes kokee (22 %), ettei hänen työantajansa tue työn ja opintojen yhteensovittamista joustamalla tarvittaessa työajoista. Moni jätti

kuitenkin vastaamatta tähän väitteeseen (n-313), mikä viittaa siihen, että väitteeseen vastaaminen on koettu vaikeaksi. On myös mahdollista, etteivät nämä opiskelijat koe esimerkiksi tarvetta työajan joustoille.

Vaikka opintojen koetaan pääsääntöisesti sujuneen työssäkäynnistä huolimatta, opiskelun ja työnteon yhteensovittamista pitää todella stressaavana 46 prosenttia opiskeluaikana töitä tehneistä opiskelijoista. Työn vuoksi luentoja, kursseja tai tenttejä on joutunut jättämään väliin työssäkävijöistä 60 prosenttia. Mikäli opiskelijat ovat joutuneet jättämään työn vuoksi väliin luentoja, kursseja tai tenttejä, kokevat he työn ja opintojen yhteensovittaminen muita stressaavampana.

Opiskeluaikana töissä käyneistä opiskelijoista 60 prosenttia on sitä mieltä, että kurssien vaihtoehtoiset suoritustavat ovat mahdollistaneet opintojen etenemisen. 40 prosenttia opiskelijoista on kokenut kurssien vaihtoehtoisten suoritustapojen puutteen haitanneen opintojen eteenpäin viemistä.

(Työnantajani joustaa tarvittaessa työajoissa (n-313))

Valmistuminen

Viidennen vuoden opiskelijoista 70 prosenttia pitää tavoitteenaan valmistua mahdollisimman nopeasti. Reilu kolmannes (35 %) vastaajista aikoo valmistua vielä vuoden 2006 aikana.

Ylemmän korkeakoulututkinnon aloittavista opiskelijoista vain vajaa 60 prosenttia suorittaa tutkinnon. Tilanne vaihtelee kuitenkin huomattavasti koulutusaloittain. Opiskelutilanteesta kertovat tilastot löytyvät osoitteesta <http://www.uta.fi/tilastot/>. Kyselyyn vastanneista viidennen vuoden opiskelijoista kukaan ei tässä vaiheessa arvioinut opintojensa keskeytyvän, vaan kaikki vastaajat aikovat valmistua.

Syksyllä 2005 astui voimaan tutkintouudistus. Vanhan tutkintorakenteen mukaan opintoja on mahdollista suorittaa 31.7.2008 saakka. Lääketieteen lisensiaateilla siirtymäaika päättyy 31.7.2010. Siirtymäajan päättyessä syksyllä 2001 opintonsa aloittaneilla opiskelijoilla on takanaan seitsemän vuoden opinnot, lääketieteen lisensiaateilla yhdeksän vuoden opinnot. Monelle viidennen vuoden opiskelijoista siirtymäajan päättymisen on selkeä aikaraja. Ennen siirtymäajan päättymistä opinnot aikoo suorittaa loppuun 84 prosenttia kyselyyn vastanneista.

Valmistumista on vaikea vauhdittaa

Kyselyssä opiskelijoita pyydettiin kertomaan, mikä kannustaisi heitä suorittamaan ylemmän korkeakoulututkinnon nopeammin. Neljännes (n=86) opiskelijoista ei vastannut lainkaan kysymykseen. Avovastaukset luokiteltiin aineistopohjaisesti siten, että taloudellista toimentuloa koskevat vastaukset koottiin samaan luokkaan, valmistumisen jälkeiseen työllistymiseen liittyvät omaansa sekä opintoja koskevat tekijät omaansa. Vastanneista neljännes katsoi, ettei opintojen nopeuttaminen ole mahdollista tai tarkoituksenmukaista. Ilmeisimmin viimeksimainitut katsantokannat ovat tyypillisiä myös niille, jotka eivät ole lainkaan vastanneet kysymykseen.

	vastausten lkm	% vastanneista (n=279)	% kaikista (n=365)
Taloudellinen asema	89	32 %	24 %
Opintotuen/ tulorajojen korotus	55	20 %	15 %
Työpaikka	80	29 %	22 %
Opintoihin liittyvät seikat	57	20 %	16 %
Ohjaus	31	11 %	8 %
Muu syy	32	11 %	9 %
Ei pysty nopeammin, ei mikään	68	24 %	19 %

Taloudelliset tekijät

Kysymykseen vastanneista 32 prosenttia (n=89) viittasi taloudellisiin tekijöihin. Taloudellisen tilanteen koheneminen mahdollistaisi opiskelijoiden mielestä täyspäiväisen opiskelun, jolloin esimerkiksi työssä käyminen ei veisi aikaa opinnoilta.

Jos taloudellinen tilanne olisi parempi, eikä tarvitsisi tehdä niin paljon töitä, valmistuisin taatusti nopeammin. Id 91

Paremmat taloudelliset mahdollisuudet päätoimiseen opiskeluun. Id 154

Vastaajista 20 prosenttia (n-55) arvioi, että ennen kaikkea opintorahan tai tulo rajojen korottaminen tekisi mahdolliseksi valmistua nykyistä nopeammin.

Opintotuen korottaminen siten, ettei tarvitse käydä töissä opintojen ohella. TAI vaihtoehtoisesti tulo rajojen vapauttaminen siten, ettei tarvitse koko ajan tasapainoilla opintotuen ja tulo rajojen ja työ- ja opintoaikataulujen välillä. Id 11

Muutammat opiskelijoista toivoivat myös taloudellista kannustinta nopeasta valmistumisesta. Esimerkkinä mainittiin mm. stipendi tai kannustimen liittäminen opintorahaan tai opintolainaan.

Mahdollinen rahallinen kannustin (esim. opintotuen korotus tietylle ajalle opintojen lopussa, mikäli opinnot ovat edenneet tavoiteajan mukaisesti). Id 27

Käyttämättä jääneiden opintotukien saaminen itselle. Id 71

Työllisyysnäkömät

Taloudellisten tekijöiden ohella lähes yhtä usein nopeampaan valmistumiseen kannustaisivat hyvät työllisyysnäkömät valmistumisen jälkeen (29 prosenttia, n-80). Varma työpaikka motivoisikin monia valmistumaan nopeammin.

Varmuus työpaikasta voisi kannustaa nopeuteen, nyt on pelko siitä, että valmistuu työttömyyskortistoon. Id 223

Kaikille pelkkä varmuus työpaikasta valmistumisen jälkeen eri riitä, vaan työpaikalle asetetaan myös erilaisia määreitä. Työsuhteen toivottaisiin olevan esimerkiksi vakituinen. Myös mielekäs, hyväpalkkainen tai omaa koulutusta vastaava työpaikka valmistumisen jälkeen motivoisi vastaajia valmistumaan nopeammin.

Varmuus opintoja ja mielenkiintoa vastaavasta työpaikasta tulevaisuudessa. Id 31

Opinnot

Edellä mainittuihin seikkoihin yliopisto organisaationa ei voi suoraan vaikuttaa. Niiden lisäksi vastauksissa esitettiin kuitenkin myös opintoihin liittyviä seikkoja, jotka voisivat kannustaa nopeampaan valmistumiseen.

Opintoihin liittyvissä vastauksissa (20 %, n-57) painotettiin erityisesti ohjauksen merkitystä (11 %, n-31) valmistumista nopeuttavana tekijänä. Ohjausta toivottiin yleisimmällä tasolla ”enemmän” ja eritellymmiin sivuainevalintoihin sekä graduohjaukseen.

Opinto-ohjaukseen tulisi mielestäni panostaa yliopiston toimesta enemmän. Id 13

Kurssitarjonnan katsottiin myös vaikuttavan suoritumisnopeuteen. Toivottiin, että kurseja järjestettäisiin useammin, että suoritustapoja olisi enemmän ja ne olisivat joustavia. Myös ajankohtiin toivottiin lisää mahdollisuuksia esimerkiksi ilta- ja kesäopintoja. Opintojen etenemisen koettiin hidastuvan myös kurssien päällekkäisyyden takia.

Nopeammin olisin voinut valmistua, mikäli tiettyjä kursseja tarjottaisiin useammin, eikä vain kerran vuodessa. Id 88

Opintojen sujuvuus (hyvä kurssitarjonta, vaihtoehtoisia tapoja suorittaa opintoja jne). Id 237

Valmistumisnopeuteen ei voi vaikuttaa

Vastaajista 24 prosenttia (n=68) kokee, ettei valmistuminen nykyistä nopeammin ole heidän tapauksessaan mahdollista. Vastaajien joukossa on lääketieteen liseniaateiksi opiskelevia, jotka eivät itse voi vaikuttaa etenemistahtiinsa. Osalla taas valmistuminen on jo niin lähellä, ettei valmistumista varsinaisesti ole mahdollista nopeuttaa. Osa vastaajista etenee laatimansa aikataulun mukaan tai he ovat muutoin tyytyväisiä etenemistahtiinsa, eikä heillä ole tarvetta tai halua muuttaa ulkoisten tekijöiden mukaan omia suunnitelmiaan. Jotkut vastaajista asettavat kyseenalaiseksi sen, miksi tutkinto tulisi ylipäätään suorittaa nopeammin.

Ei mikään, suoritan jo niin nopeasti kuin vain pystyn. Id 365

Ei mikään, olen suunnitellut itse oman tahtini. Id 224

En näe syytä siihen, että tutkinnosta tulisi suoriutua nopeammin. Id 197

Ei oikeastaan mikään. Ei opiskelussa ole kyse pelkästään asioiden oppimisesta ja valmistumisesta, myös opiskelijaelämä on tärkeää. Id 171

Tutkintojen laajuus

Ylemmän korkeakoulututkinnon minimilaajuus on 160 opintoviikkoa. Tätä laajempia tutkintoja Tampereen yliopistossa ovat psykologian maisterin (180 ov) ja lääketieteen liseniaatin tutkinnot (240 ov).

Opiskelijoita pyydettiin antamaan arvio oman tutkinnon laajuudesta opintoviikkoina valmistumishetkellä. Tutkinnon laajuudeksi arvioitiin keskimäärin 196 opintoviikkoa. Humanistit arvioivat suorittavansa eniten opintoviikkoja yli vaaditun tutkintolaajuuden, keskimäärin 197 opintoviikkoa. Opiskelijoiden arviot tutkintonsa laajuudesta vastaavat varsin hyvin vuonna 2005 suoritettujen ylempien korkeakoulututkintojen laajuutta. Lisätietoa vuonna 2005 suoritetuista tutkinnoista löytyy osoitteesta <http://www.uta.fi/tilastot>.

Tiedekunta	Arvio tutkinnon laajuudesta		Ylempien korkeakoulu- tutkintojen laajuuden keskiarvo 2005
	Keskiarvo	Mediaani	
Humanistinen tdk (n-114)	197	190	200
Informaatiotieteiden tdk (n-49)	190	183	185
Kasvatustieteiden tdk (n-18)	190	178	175
Kauppa- ja hallintotieteiden tdk (n-63)	183	180	182
Lääketieteellinen tdk (n-40)	239	240	223
<i>Lääketieteen lisensiaatin tutkinto (n-31)</i>	256	240	249
<i>Maisteritutkinnot (IMT, kansanterveystiede, hoitotiede) (n-9)</i>	182	180	179
Yhteiskuntatieteellinen tdk (n-66)	188	185	192
<i>Psykologian maisterin tutkinto (n-7)</i>	208	205	204
<i>Yhteiskuntatieteellisen alan maisteritutkinnot (n-59)</i>	186	180	191
Yhteensä (n-350)	196	190	191

Perusteluja laajan tutkinnon suorittamiselle

Vastaajilta pyydettiin perusteluja, mikäli he aikovat suorittaa huomattavasti vaadittua laajempaa tutkinnon. Vastaajista 39 prosenttia (n-141) perusteli valintaansa. Heistä lähes puolet arvioi suorittavansa yli 200 opintoviikon laajuisen tutkinnon. Avovastaukset luokiteltiin aineistopohjaisesti seuraavassa taulukossa esiintyviin luokkiin.

	vastausten lkm	% vastanneista (n-141)	% kaikista (n-365)
Työelämän vaatimukset	43	30,5	11,8 %
Laaja-alainen kiinnostus ja sivistys	48	34,0	13,2 %
Vaadittua laajemmat sivuaineopinnot	27	19,1	7,4 %
Sivuainevalintojen tekemisen vaikeus	24	17,0	6,6 %
Opintojen yhdistely (pääaineen vaihto, toinen tutkinto, aiemmat opinnot)	24	17,0	6,6 %
Muu	19	14,2	5,2 %
Opettajan pedagogiset	10	7,1	2,7 %

Työelämän vaatimukset

Tutkinnon laajuutta perustelleista vastaajista 30 prosenttia (n-43) viittaa työelämään liittyviin tekijöihin. Omien työllistymismahdollisuuksien uskotaan paranevan laajempaa tutkinnon myötä. Laaja tutkinto parantaa vastaajien mukaan myös heidän omia valinnan mahdollisuuksiaan työmarkkinoilla.

Uskon, että tarvitsen enemmän sivuaineopintoja juuri taatakseni paremmin työmahdollisuuksiani. Id 128

Tutkintoni ei takaa minulle selkeää pätevyyttä mihinkään tiettyyn ammattiin, jolloin tutkinnon laajuus mielestäni voi olla valtti työmarkkinoilla. Id 341

Laaja-alainen kiinnostus ja sivistys

Tutkinnon laajuutta perustelleista vastaajista 34 prosenttia (n-48) mainitsee vastauksessaan oman laaja-alaisen kiinnostuksen eri aiheita kohtaan sekä halun sivistää itseään.

Näen yliopiston tehtävänä sivistämisen, ja olen halunnut itseni kouluttamisen ohella myös sivistää itseäni. Kahden vaaditun sivuaineen plus pääaineen yhdistelmä on mielestäni niukka sivistyksellistä tavoitetta ajatellen. Id 226

Ei se ole huomattavasti laajempi, yleissivistyksen nimissä tulen käymään monilla ns. tarpeettomilla kursseilla. Id 267

*Miksi jättäisin käyttämättä loistavan tilaisuuden yleissivistyksen hankkimiseen?
Id 301*

Opintoviikkoja mielenkiintoisista asioista voi toisaalta kertyä ikään kuin huomaamatta ilman erityisiä tarkoituksia (6 %, n- 8).

Ylimääräiset opintoviikot ovat kertyneet vahingossa, sen suuremmin suunnittelematta. Id 252

Vaadittua laajemmat sivuaineopinnot

19 prosenttia (n-27) kertoo tekevänsä useita sivuaineita tai suorittavansa sivuaineistaan varsin paljon opintoviikkoja. He eivät usein kuitenkaan perustele valintaansa tämän tarkemmin.

3 sivuainetta. Id 180

Laajat sivuaineet, tukevat tutkintoani. Id 220

Sivuainevalintojen vaikeus

Kiinnostuksen kohteiden muuttuminen opintojen aikana on varsin luonnollista. Sivuaainevalintoihin liittyvät tekijät mainitaan 17 prosentissa (n-24) perusteluista. Etenkin opintojen alkuvaiheessa monet ovat kokeilleet eri vaihtoehtoja, ennen kuin oikeat sivuaineet ovat löytyneet.

Aikaisemmat, nyt ehkä vääriksi osoittautuneet, mutta aikanaan järkeviltä tuntuneet valinnat ovat paisuttaneet opintoviikkomäärää. Id 159

Ensimmäisinä vuosina aikaa meni harhailuun, eihän silloin VOINUT tietää mitä haluaa tehdä. Mielekkäät sivuaineet löytyivät sattumalta ja vahingossa ja ne alunperin valitut jäivät lyhyiksi. Lisäksi minulla on tapana tehdä loppuun se, minkä aloitin, joten olen tehnyt kokonaisuudet valmiiksi, en ole ottanut pieniä opintoviikkopaketteja sieltä täältä. Id 238

Opintojen yhdistely

Kiinnostuksen kohteiden etsiminen voi johtaa lopulta myös pääaineen vaihtamiseen. Vastaajista 17 prosenttia (n-24) pitää pääaineen vaihtoa tai muualla suoritettuja opintoja syynä siihen, että tutkinnosta tulee vaadittua laajempi.

Vaihdoin pääainetta kesken opintojen, joten mukana on paljon 'turhia' opintoviikkoja. Id 342

Opiskelin Helsingissä toista tutkintoa ennen nykyisiä opintojani ja ne opintoviikot sisältyvät tutkintooni. Id 297

Opettajan pedagogiset opinnot

Osa opiskelijoista aikoo tai on jo suorittanut opettajan pedagogiset opinnot osana tutkintoaan. Opettajan pedagogiset opinnot antavat kelpoisuuden peruskoulun ja lukion aineenopettajan tehtäviin sekä ammatillisten oppilaitosten, kansalaisopistojen ja kansalais- ja työväenopistojen opettajan tehtäviin. Ylempää korkeakoulututkintoa suorittaville opiskelijoille opinnot muodostavat 35 opintoviikon laajuisen sivuaineen. Osa opiskelijoista suorittaa pedagogiset opinnot tutkintoon vaadittavan 160 opintoviikon lisäksi. Opettajan pedagogiset opinnot mainitsee yhtenä tekijänä seitsemän prosenttia (n-10) vaadittua laajemman tutkinnon suorittamista perustelleista vastaajista.

Opettajan pedagogiset opinnot laajentavat tutkintoani, halusin suorittaa ne, koska arvelin opinnoista olevan hyötyä työhaussa. Id 35